

Prenumerata wynosi: we Lwowie: miesięcznie 2 korony; za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy; na prowincji: z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką: rocznie 30 K — h kwartalnie 7 „ 50 „ — h miesięcznie 2 „ 50 „ — h

DZIENNIK POLSKI wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia: Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halerzy Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadesłane 40 halerzy Drobne ogłoszenia po 3 halerze za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halerzy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitowy 60 halerzy.

Numer pojedynczy: we Lwowie: poranny 3 halerze popołudniowy 8 halerzy na prowincji: poranny 5 halerzy popołudniowy 10 halerzy

Rękopisów Redakcja nie zwraca. Adres: „DZIENNIK POLSKI“ — Lwów, plac Marjański 1. 7. Telefonu Nr. 151.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Czas odnowić przedpłatę na Dziennik Polski który wychodzi 2 razy dziennie o godz. 8 rano i o 3 popoł. PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie: we Lwowie 2 korony (za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 hal.) na prowincji 2 kor. 50 hal. (z dwurazową przesyłką 3 kor.)

Budżet miasta Lwowa. (Komisje a budżet.)

Lwów 10 kwietnia. (III.) W poglądach na gospodarkę gminną, wygłoszonych przez dra Maryjańskiego, odczytaliśmy pewien brak, a mianowicie określenie stosunku miasta do kraju i państwa, w zakresie polityki finansowej. Zainteresowani przez nas w tej sprawie, wypowiedzieli w ten mniej więcej sposób swoje zapatrywanie: Kiedy przed laty, z inicjatywą generalnych sprawozdawców budżetu, odnieśliśmy się do rządu w sprawie zwrotu należności z tytułu sprawowania przez gminę t. z. „poruczonego zakresu działania“ zdawaliśmy się, że najistotniejszy ten postulat znajdzie należyte uwzględnienie. Nadzieja ta okazała się złudną, sprawa mimo starań leży odłogiem i nie ma nadziei, ażeby niebawem została załatwiona. Trzeba było rewolty i przelewu krwi, ażeby pod naciskiem tych smutnych zdarzeń zdecydował się rząd na udzielenie bezprocentowej pożyczki na zażegnanie kwestji socjalnej. Na pozór pożyczka ta jest z korzyścią dla miasta, ale przypatrzysz się jej warunkom, trzeba zdanie zmienić. Tę bezprocentową pożyczkę my uważamy za zaliczkę na wydatną subwencję ze skarbu państwa, która się nam należy, nie myślimy więc o zwrocie tego miliona. Rząd stawia kwestję inaczej: zaliczył milion, ale tytułem zwrotnej pożyczki, którą mamy spłacić i zażądał zeznania odpowiedniego skryptu. Wisi więc nad nami sprawa zwrotu. Co więcej, pożyczką tą nie możemy swobodnie rozporządzać na cele produktywne; rząd bowiem wyraźnie zastrzegł, że musi być ona użyta na cele kanalizacji, dla zażegnania kwestji socjalnej, co jest właściwie obowiązkiem samego rządu.

Ważna i doniosła sprawa kanalizacji również nie może być samodzielnie załatwiona, łączy się ona bowiem z pewnymi obowiązkami kraju, które również leżą odłogiem. Kana-

lizacja, dzieło wielkie obliczone na 5—6 milionów koron, tylko wówczas może liczyć na skuteczne załatwienie, jeżeli zasadnicza podstawa kanalizacji — uregulowanie Pełtwi od Lwowa, zostanie przeprowadzone. Regulacja ta musi uprzedzić dzieło kanalizacji. Tymczasem kraj w tym kierunku dotychczas nic nie robi, a tymczasem zaprowadzenie wodociągów podniosło znacznie stan wody zaskórnej we Lwowie, która zalewa nasze piwnice i nie może być należycie odprowadzona.

Przed wprowadzeniem wodociągów do brostańskich, Lwów korzystał z dawniejszych wodociągów wody zaskórnej, która dziś stała się bezużyteczną. Jej to nadmiar, który bez przeprowadzenia regulacji Pełtwi odprowadzony być nie może, naraża mieszkańców Lwowa na duże straty. I oto mamy dowód obojętności kraju na żywotne sprawy miasta, a ta obojętność paraliżuje należyte zużycie subwencji, czy pożyczki państwowej.

Wogóle petycje gminy, wnoszone do kraju i rządu, spotykają się z dziwną obojętnością i pozostają najczęściej bez skutku. Wystarczy przypomnieć sprawę założenia miejskiej kasy oszczędności i połączonej z nią domu zastawniczego, niezbędnego dla najuboższej warstwy mieszkańców, mającego na celu ochronę jej od lichwy i wyzysku. Instytucje te, istniejące wszędzie jako miejskie, u nas narażały na niespodziewaną niechęć rządu, która także objawia się w sprawie wodociągowej. I tu to nie przychylnie stanowisko występuje w całej pełni.

Stworzyliśmy wodociągi, mamy doskonałą, zdrową wodę, ale woda ta jest stosunkowo zbyt drogą. Cała więc dążność nasza musi być ku temu skierowana, by część podatku przerzucić na te realności rządowe, krajowe i wogóle publiczne, które żadnego procentowego podatku nie opłacają, a wodę konsumują i do poprawienia zdrowotnych stosunków miasta przyczynić się powinny. Z realności tych pobiera się podatek według wodomierza, że zaś wynik jest bardzo skromny, przeto cały ciężar wodociągowy spada na lokatorów, opłacających wodociągowe opłaty, co jest i uciążliwe i niesłuszne.

Nie pomogła i interwencja wydziału krajowego, którego projekt komisja miejska przyjęła, sądząc, że dojdzie do obniżenia tych opłat i będzie mogła pomyśleć o rozszerzeniu sieci i ulgach dla zakładów humanitarnych. Tymczasem rząd, na podstawie opinii namiestnictwa zapowiedział, że projektu tego do sankcji nie przedłoży! W sprawie kolei Lwów-Winniki, tak ważnej i żywotnej dla Lwowa, która jest po stronie gminy najsluszniejszą, zajmując kraj stanowisko co najmniej obojętne, jakkolwiek Lwów składa 1/6 część budżetu krajowego. Sprawa ta weszła w stadium wykonania. Inżynier Kosiński otrzymał z ministerstwa kolejowego mandat o pozyczenia kroków przedwstępnych, ale w tym mandacie wyłączono kwestję bezpośredniego połączenia ze Lwowem, co nasuwa obawę, że połączenie może nastąpić przez Podborce. Wówczas ożywi się ruch na Podzamczu, wzrosną znów trudności z rampą kolejową i Lwów zostanie dotkliwie pokrzywdzony.

Tak to — kończył dr. Maryjański — i kraj i rząd traktują po macoszemu sprawy stolicy kraju. Muszą więc finansie miasta ulec depresji, zwłaszcza, gdy się uwzględni, że w ostatnich czasach kraj wszedł z nowym podatkiem na wódkę i piwo, przez co w naturalnej konsekwencji dochody miasta znacznie obniżył.

zbudzić coś uśpionego w duszy, czy sercu Jaśkowem. A jednak, gdy ono „coś“ budziło się i Jaśko wodze wspomnień popuścił, a z rozczuleniem o dziecie swojej młodości zaczął, wtedy ona chwila posępna, która czoło Firleja okrywała, przechodziła na czoło Gąski — i wesołość w zadumę jakąś zapadała, zanim go nie rozbudził śmiech głośny, albo silne potrącenie żartownisza jakiegoś. Teraz i Gąska i Stańczyk oczekiwali powrotu brata Ruperta. Ten pannie Odolanieckiej, tamten Złotopolskiej pokłonili się każdemu. Ot, na wiatr sobie rzucili te słowa, myśląc, że skromny braciśzek franciszkańskiego klasztoru po kwestę jedzie, a jako simplex servus Dei do żadnej świeckiej sprawy nie przydatny.

Nietylko już Jaśko Firlej, lecz i oni błaznowie dwaj oczekiwali z niecierpliwością przyjazdu brata Ruperta, jeno, o ile zrozumieć można było niecierpliwość Stańczyka, o tyle Gąski niepokój całe zagadkowym się zdawał, bo co wesołość ten mógł mieć do posta Firlejowego, do którego, na odjeździe, mimochodem rzekł tylko: — Jeżeli zobaczysz się z panną Odolaniecką, powiedz, iżem zawsze druż jej wierny!

Mimo to, przy każdym spotkaniu się ze Stańczykiem, frasobliwie się jakoś odzywał: — Coś nie widzi brata naszego. Jaśko nie wspominał przed nikim, z czem i do kogo brata Ruperta wysłał, ale dość było wiedzieć, że do Rogożan jedzie, o czem, wielkością swej misji przejęty, sam brat Rupert przed guzmannami czasu swojego wygadał się — by Gąska rozmyślił się, iż ta

Wrzenie w Rosji. Lwów 10 kwietnia.

Północny kolos coraz częściej ulega wstrząśnieniom: raz słyszmy o rozruchach chłopskich, to znów o rewoltach robotniczych, to o strejkach studenckich. Rozruchy te przybierają czem raz szersze rozmiary, pociągają za sobą liczne ofiary w życiu, co zamiast uśmierzać, wywołuje tem silniejsze ruchy. — Rzecz prosta, że tylko część wiadomości przechodzi przez gęste sito cenzury rosyjskiej, ale to nawet, co czytamy w urzędowych komunikatach, wystarcza, ażeby nabyć przekonania, że gorączka niezadowolenia i buntu przybiera coraz szersze rozmiary, a tam, gdzie się pojawi, jest tak groźna, że dla jej uśmierzenia krwi ludzkiej potrzeba.

Oto znowu znajdujemy opis zajść, o charakterze czysto rewolucyjnym, w Batumie i Baku, podany przez gazetę Kawkaz. W urzędowym komunikacie przedstawiono sprawę w sposób następujący: „W m. Batumie dnia 9 (22) marca zrana, ogromny tłum robotników zgromadził się w dworcu kolejowym przed wyruszeniem pociągu, w celu odprawienia adwokatów, którzy mieli bronić oddanych pod sąd robotników. Kiedy pociąg ruszył, tłum podniósł szereg chorągiew i z okrzykami „Hurra!“ szerzył plątaninę kolejową.

„Z dworca kolejowego tłum, podniósłszy do góry jeszcze kilka chorągiew z antyzadomymi napisami, udał się na plac Maryjski, gdzie dał kilka strzałów z rewolwerów, które jednak nie zrządziły żadnej szkody i rozbiłszy w redakcji Czernomorskiego Wiestnika, oraz w mieszkaniach p. Erna i konsula amerykańskiego.

„Ujrzawszy następnie zbliżający się oddział wojska, tłum rozproszył się. „W Baku, w d. 2 (15) marca, o godzinie 12 w południe około skweru Maryjskiego zaczął się gromadzić tłum ludu, który z okrzykami skierował się do bramy, rozrzucając znaczną ilość proklamacyj antyzadkowych; także proklamacje wyrzucano z okien kilku domów.

„Część tłumy udało się rozprószyć przy pomocy policji i kozaków, część zaś doszła do skweru Maryjskiego i pociążyła się ze zgromadzonym i już tam demonstrantami. Tutaj, niezależnie od okrzyków i rozruchów proklamacyj, tłum rzucił na policję i kozaków kamienie, poczem, rozepędzony przez tych ostatnich udał się przez ulicę Maryjską na plac Petrowski. Na ulicy Maryjskiej wśród tłumy ukazała się na chwilę czerwona chorągiew.

„Drugi tłum z roku ul. Krasnowodskiej i Merkurego i udał się na bazar żołnierski. Dzięki jednak przedsięwziętym przez dowódcę sekcji środkom, tłum ten udało się rozprószyć, przyczem kilka osób wepchnięto na dziedziniec szkoły maryjańskiej, gdzie je aresztowano. Rzuconymi z pośród tego tłumy kamieniami, lekko raniony został w głowę kozak.

„Wicegubernator bakuński rz. r. st. Lilejew, z powodu nieobecności gubernatora bakuńskiego, pełniący obowiązki naczelnika gubernji, udał się do tłumy i spotkawszy część tegoż na ulicy Barjańskiej, wezwał obecnych do rozejścia się, co też zrobiono.

W tymże czasie na ulicy Maryjskiej ukazał się drugi tłum. Zbliżywszy się do niego rz. r. st. Lilejew, usłyszał dwa strzały, które dano na placu Petrowskim; wysiadłszy z faetonu, p. o. gubernatora udał się na plac wspomniany i zaczął namawiać tłum do zaprzestania rozruchów. W czasie tego rz. r. st. Lilejew został lekko raniony w głowę i rękę; po opatrzeniu ran przez lekarzy w najbliższym mieszkaniu prywatnym, rz. r. st. Lilejew jeździł dalej po mieście i wydawał odpowiednie rozporządzenia dla stłumienia rozruchów.

„O godz. 2 wszystko się uspokoiło. „Tegoż dnia o godz. 5 popołudniu w Bałachanach tłum, złożony z około 2000 ludzi, zgromadził się około zakładów wołczyńskich, począł krzyżeć i hałasować, przybyły jednak na miejsce policmajser, skłonił obecnych o godz. 7 wieczorem do rozejścia się. „Na miejscu rozruchów w Baku aresztowano 21 osób; 18 z nich p. o. gubernatora na zasadzie prawa o ochronie wzmocnionej, skazał na osadzenie w więzieniu bakuńskim, trzy zaś, dwóch realistów i ucznia Michałowskiej szkoły miejskiej, oddano do rozporządzenia władzy.“

Studenci w życiu politycznym.

Lwowski korespondent Kurjera Poznań. podpisujący się pseudonimem Ora, rzucił w tem piśmie parę luźnych uwag na temat udziału uczącej się młodzieży w życiu i działalności stronnictw politycznych w Galicji. Z uwagi, iż w ostatnich czasach zaszedł wypadek, że w politycznym zebraniu rady kierowniczej jednego ze stronnictw (ludowego) studenci brali czynny udział, jako reprezentacji uczącej się młodzieży, — uwagi wspomnianego korespondenta wydają się nam być bardzo na czasie i z tego powodu przytaczamy je w całości. P. Ora pisze:

„Dziwnem jest, jak w politycznym życiu współczesnych czasów student gra wielką rolę. Stał się czynnikiem, z którym każdy rząd, każde parlamentarne stronnictwo, a już najbardziej policja liczyć się muszą. Gdzie tylko fale namiętności pienią, gdzie tylko społeczeństwo przechodzi wstrząśnienia, młodzież uniwersytecka sformuje się zaraz na czoło i rzuci się w walkę, a raczej najczęściej sama ją rozpoczyna, na własną rękę, z równym zapalem, jak lekkomyślnością. Nietylko u nas we Lwowie. To samo, a nawet na większe rozmiary, dzieje się w Petersburgu, w Moskwie, Budapeszcie, Zagrzebiu, Madrycie, a w Rzymie demonstrowali nawet już chłopcy ze szkół ludowych. Dawniej bywało tak, że tylko w krajach, politycznie bardzo zastałych, lub pozabawionych wolności, studenci odgrywali rolę w przełomowych chwilach; we wszystkich politycznie uporządkowanych, postępowych państwach nowożytnych, młodzież zachowywała się spokojnie, pozostawiając politykę tym, do których ona należy. Zapewne, że w czasach rewolucyjnych, w połowie zeszłego stulecia młodzież szkół wyższych odegrała historycznie ważną rolę, ale były to nadzwyczajne czasy, które dlatego potrzebowały nadzwyczajnych środków.

„Jeżeli jednak studenci, gdy w politycznym życiu sprawa jakaś rozogni stronnictwa zechcą zaraz obejmować przewodnictwo, jak to np. zniży obecnie studenci w Peszcie, lub u nas studenci rusacy, a czasami nawet i polscy, to musi zabraknąć im czasu do spełniania ich pierwszego obowiązku: uczenia się pilnie i rzetelnie. Pobłażliwość okazywana

wybrykom studentów, rodzi niebezpieczeństwo i dla polityki i dla studentów. W studentach hoduje się przecenianie własnej „wielkości“ i ohoła rozstrzygnięcia wszystkich spornych kwestyj siłą gwałtu. Jedno i drugie szkodzi i ich nauce i ich wychowywaniu na przyszłych obywateli państwa. Polityka jest terenem, na którym obracać się mogą tylko ludzie dobrze wychowani, roztropni i doświadczeni; młodzież powinna się uczyć i kształcić się na lepszych wzorach, aniżeli nimi są dzisiejsi przywódcy naszych radykalnych stronnictw. Ale prawdziwego występkę dopuszczają się te stronnictwa, które się nie wstydy nadzwyczaj młodzieży do swoich politycznych celów; przed tymi głównie ostrzegać należy młodzież. Wypadałoby około uniwersyteckiego utworzyć kordon, aby strzedz niedoświadczoną młodzież przed polityczną trucizną. Inaczej młodzież przerosnie o głowy mężów, a polityka przez nich ujęta, stanie się brzytwą w rękę szaleńca...“

Z targów pieniężnych. Wiedeń 8 kwietnia.

(Giełda woboc projektu podjęcia wypłat w gotówce. — Spadek alpinów. — Niebezpieczeństwo amerykańskie. — Projekt dalszego podwyższenia podatku od piwa. — Bankructwo fabryki gazu acetylenowego.)

(fr.) Obojętność, z jaką giełda przyjęła wniesienie przez rząd projektów ustaw o podjęciu wypłat w gotówce, jest wprost zdumiewającą. Bo przecie bądź co bądź dla giełdy jest to wypadek epokowego znaczenia, oznaczający ukoronowanie troskliwie przygotowanego dzieła regulacji waluty i ziszczenia nadziei, którym giełda od lat dziesięciu tylokrotnie dawała wyraz. Więc już same względnie etykiety politycznej i kupieckiej nakazywały giełdzie, dorobić odpowiednią dekoracją do tej „historycznej“ sceny przybycia ostatniego gwiazdźdza do regulacji waluty. Alieci obecne pokolenie giełdżarzy tak jakoś skarłowaciało, że nie zważa na to, co wypada, ani nie szuka głębszych motywów danej akcji ustawodawczej, lecz wegetuje z dnia na dzień, rade z tego, gdy może zgarnąć do kieszeni bodaj groszowe różnice kursowe.

Finansistów w wielkim stylu nie ma dziś Austrii!...

Nierównie więcej, niż sprawą podjęcia wypłat w gotówce, interesowała się giełda w ciągu minionego tygodnia spadkiem alpinów — tu bowiem zaangażowane są osobiste interesa dosyć licznej grupy spekulatorów. Powody tego spadku są dosyć nierozumiałe. Jedni podają, że alpiny dlatego spadają, iż do kasy brackiej robotników w Donawitz musi Towarzystwo alpejskie dołożyć grube sumy, drudzy zaś przypisują ten spadek swarom w tonie kartelu żelaznego, które wrzekomo grożą rozsądzeniem tej z wielkim trudem doprowadzonej do skutku organizacji. A są wreszcie i tacy pesymiści, którzy utrzymują, że wszystkie te nieporozumienia, groźby rozbięcia kartelu itp. są tylko komedią, zainscenowaną przez fabrykantów żelaza, którzy za pomocą tego fortelu chcą wzbudzić w parlamencie sympatie dla wrzekomo zagrożonego przemysłu żelaznego i zapewnić większość dla projektowanych wysokich cel na żelazo, w nowej autonomicznej taryfie celnej.

„Niebezpieczeństwo amerykańskie“, którym ostatnimi czasy straszono publiczność giełdową, dotychczas nie występuje jeszcze w formie ostrej. Do tej pory przynajmniej

KAZIMIERZ GLIŃSKI.

W Babinie.

Powieść z pierwszych lat Rzeczypospolitej Babińskiej.

Z wieści jednak onej najwięcej rad był Jaśko Firlej, bo, jako że wszystkich znać było, posel mu się udał i z poruczonego sobie zadania gładnie się wywiązał. Nie podołało się zrazu panu kasztelanowi lubaczewskiemu, że brat Rupert, zamiast do Rogożan wprost jechać, z Rejami się zadaje, a w Osieku w łowy się zabawia, ale po zastanowieniu się, do przekonania przyszedł, że trudniejszą miał może do załatwienia misję, niż to się na pozór zdawało; że o delikatnej materji dowiedzieć się musiał, interesowanej osoby w niczem nie narażając.

Od kiedy brat Rupert wyjechał, Firlej Jaśko nie swój był się zdawał. Myśl, że zapomniećby o nim mogła Zośka Odolaniecka, trapiła go. Uważny człek z fizjonomji pana kasztelana poznałby łatwo, że wewnętrznie jakieś strapienie ma, że coś go irytuje i zółć burzy. Ale śnać jeden Gąska tylko wiedział, co panu kasztelanowi jest, bo czasami tak go zagabiał, że Jaśko jak sęp się nachmurzył, to spomięniał, to zawałchował nozdrzami. Nie było żadnej okazji, przy którejby wesołość o pannie Odolanieckiej coś nie wspomniął, jakby chciał ukuć Firleja wspomnieniem o niej, o jakąś strunę umilkłą potrącić,

przypiewka jego, zanucona niegdyś w wianach Banasiowej, przy szklenicy, a w kompanji wesołej, ni to szłydo zie, ukłóła pana kasztelana lubaczewskiego, a podrażniając miłość własną i niepokój wzbudzając, natchnęła go myślą poselstwa wiadomego.

— Aha! Chcesz się o Bartku dowiedzieć? — zaśmiał się wtedy do siebie Gąska. — Dowiesz się tyle, ile ja wiem, którym Bartka tego jak swoje własne ucho widział. Ale niech się tam brat Rupert na szkapie trochę przetrzęszie, na zdrowie to mu pójdzie, a światła kawał zobaczy, jeno ty, panie Jaśku, nie przedko się markotności z serca swojotego pozbiedziesz, nad Bartkiem wciąż medytując, a na niestałość dziewki kłnąc, która po za sobą światła Bożego nie widzi. Jam widział jej miłowanie i słowom dał, że ciebie Zośce powrócę. Teraz tęsknota i żal i ambicja urażona do desperacji cię przywidują; po dniach i nocach myśleć o dziecie tej biedziesz, o umiżając czyichś tam, a uśmiechach zamiennych, aż ci, jak wizerunek żywy, ta panna w oczach stanie, że jej nie odgnasz już przez zakleciec żadnym. Nie dla ciebie, jeno dla niej to czynię, boś w serce jej wrócił, a opasał okowy żelaznymi. Gdy posel twój powróci i powie: „Nic nie wiem!“ — a ty przybiedziesz do mnie i krzykniesz: „Na coś łgał?“ — powiem ci ja, na co!... Lecz już nie odstaniesz od niej, jak miesiąc od słonca swojego.

Do siebie tak szeptał i śmiał się, a żył mu po policzkach spływały, ni to strugi rosę po liściach drzew, gdy burza ulewna przejdzie, niebo się wygładzi, wiatr uśnie, a jeno drzewa płaczą, jakby szkody jakiej doznały, jakby te żył kropliste wyciskał żal luty.

Stańczyk mniej o tem wszystkim myślał, choć i on Zośce Złotopolskiej pokłonili się każdemu, o której on Gąski się dowiedział, że kniazia Solomereckiego umiłowala. Drgnął na wieść oną i zbladł, taki niepokój dziwny w serce go ugryzł i chciałby duchem tam biedz, możeby przeszkodzić, możeby dowiedzieć się o stałości uczuć tego kniazia, który niewiastami, jak uległkami bawił się, meżatkom i pannom głowy zwracał, a sam miał nieukręcony łeb i serce niedrażnione. Ale co o tem wszystkim mógłby się dowiedzieć skromny braciśzek Franciszkańskiego klasztoru, o którego dowcipie ojciec Lismanin niewielkie rozumienie miał, a krótka znajomość w Banasiowej gospodzie niczem się do lepszego rozumienia nie przyczyniła? Dopiero list kasztelana Osieckiego, zakomunikowany przez panią Telimenę wszem wobec i każdemu z osobna, zmienił nieco konterfekt brata Ruperta, dokonała zaś reszty znajomość z panem Rejem, który, aczkolwiek do konfidencyj różnych łatwy był, mimo to nie było z kim się zadawał i nie każdego do znajomości z sobą przypuszczał.

Jak każda rzecz inaczej z dalekości wygląda, a inaczej, gdy pod nos ją wetkniesz — tak też i z bratem Rupertem było. Co o nim sądził Rej, Strzemięńczyk, nie wiedział nikt, lecz i bądź co bądź, z tym Rejem się zapoznał, który go do Osieka wprowadził; lecz ze Strzemięńczykiem takim szablę skrzyżował i sprawy nie pokpił. Dla szlachckiego narodu znaczyła coś taka szermierka zwycięska, a tu Osiecki pisał, że brat Rupert i Pegaza szczęśliwie dosiadał, z której to racji między nim, a panem Mikołajem amicitia się zawią-

zała. Teraz więc ten poseł Firlejowy innego waloru nabrał: dziś, gdy przed Złotopolskimi stanął, z pokłonem od Stańczyka, mnich skromny, lecz przyjaciel Osieckiego, konfident Reja, pogromca niedźwiedzia i Kurfanteo: okiem innym na niego tam spojrz, a wiedząc od kogo pokłon przynosi, nie będą się wzdragali z wyznaniem szczerzem, które leżać na sercu im musi. Takieju, jakim jest dziś, bratu Rupertowi nietrudno już było i z kniazim Solomereckim się zapoznać i o jego rzetelnym sentymencie dla Dosi dowiedzieć się, a już nieomieszkałą listu przestać z zawiadomieniem o tym wypadku tak ważnym, a może i kniaz z post scriptum przesłać słów parę, bo wiedzieć musi, iż opiekunem dziełki jest — Stańczyk.

— Stańczyk! — szepnął do siebie blazen królewski i jakiś ból usta mu wykrzywił. — Czemże jest ten Stańczyk, by do niego pan taki pisał i o pozwolenie, a o błogosławieństwo prosił?... Jagna i Dosi to zrobia, bo, co tylko mają, od niego mają — ale Solomerecki bez tej ceremonji się obejdzie, a gdy uczyni to przez miłość dla panny swojej, to zbliży się z dumnym uśmiechem na ustach, rękę niedbale na ramieniu guzmana położy i rzeknie: — Wychowanciu twoją za małżonkę biorę dla siebie... Cóż waś na to?

I cóż na to może odpowiedzieć trefniś królewski?

(Ciąg dalszy nastąpi).

„BORASON“ do mycia, wybielania i wygładzenia cery jest najlepszym środkiem Sprowadzić można przez wszystkie apteki, drogerje i lepsze sklepy lub wprost z Laboratorium chem.-kosmet. „Aesculap“ we Lwowie Pasaż Hausmana za nadesł. 70 h. franko też w markach.

nie słyhać o żadnym większym bankructwie w Stanach Zjednoczonych i sytuacja zdaje się tam być obecnie o wiele mniej krytyczną niż przed tygodniem.

Bądź co bądź jednak kapitał europejski stał się na punkcie Ameryki trwożliwym i w ciągu ostatnich kilku tygodni ogromne masy papierów amerykańskich sprzedane zostały na rynkach europejskich i odbyły powrotną podróż do swej ojczyzny. W terminologii giełdowej nazywa się to „reparacją” papierów wartościowych.

Sensacyjną, ale niewiadomo czy prawdziwą wiadomość zamieszcza wychodzący w Pilźnie dziennik *Pilsener Tagblatt*. Oto donosi on, że zanoszą się w Austrii na bardzo znaczne podwyższenie państwowego podatku od piwa. Podobno ośnośny projekt ustawy leży już gotowy w ministerstwie finansów. Podwyższenie ma być bardzo znaczne, niemal w dwójnasób. I tak lekkie dziesięciopiętno-pięć piwo czeskie opłaca obecnie państwowego podatku 3 k. 40 h. od hektolitra, w przyszłości zaś opłacać ma 6 koron, podatek zaś od dwunastopiętnego piwa pilzneńskiego podwyższony ma być z 4 k. 8 h. na 7 k. 20 h. W razie tego podwyższenia odpady pobierany obecnie w Czechach (podobnie jak w Galicji) krajowy podatek od piwa w wysokości 1 k. 70 h. od hektolitra, a za to kraj otrzymałby od państwa pewną część dochodów z podwyższenia państwowego podatku. Kiedy ta projektowana reforma wejdzie ma w życie, to jeszcze niewiadomo, podobno rząd chce poprzednio zbadać, jaki wpływ wywrze zaprowadzony obecnie krajowy dodatek na konsumpcję piwa.

Na Węgrzech zbankrutowało akcyjne towarzystwo wyrobu gazu acetylenowego. Założone ono zostało w r. 1897 z kapitałem zakładowym 2 milionów koron, z tego w dwóch pierwszych latach straciło 600.000 k. i przez odstepowanie zredukowało kapitał akcyjny na 1.400.000. Obecnie musiało likwidować. Należąca do tego towarzystwa fabryka karbidu w Meranie, figurująca w bilansie z wartością 750.000 koron wystawiona będzie w maju na licytację.

V. zjazd dziennikarzy słowiańskich.

Lwów 10 kwietnia.

Na posiedzeniu wydziału „Związku tow. dzien. słow.” odbytem w Ołomuńcu dnia 5 bm. pod przewodnictwem prezesa związku p. Chylińskiego, ustalono program V. zjazdu. Poprzednie zjazdy odbyły się w Pradze (1898), Krakowie (1899), Dubrowniku (1901) i Lublanie (1902) obecny zaś zjazd odbędzie się w Pilźnie w czasie od 30 maja do 2 czerwca.

Uczestnicy zebrać się mają już w dniu 29 maja w Pradze, gdzie odbędzie się jeszcze jedno posiedzenie wydziału związku, celem rozstrzygnięcia ewentualnych spraw. Nazajutrz gremjalny wyjazd przez Karłystyn do Pilzna, gdzie odbędzie się powitanie przez komitet miejscowy, uroczyste przedstawienie w teatrze („Prodana nevesta”) i koncert słynnego tow. śpiewackiego „Smetana”, odznaczono go na międzynarodowych turniejach w Paryżu i Brukseli.

W niedzielę dnia 31 po mszy św. i przedchadze po mieście, o godzinie 10 rano rozpoczyna się obrady kongresu, według regulaminu krakowskiego. Po zagajeniu zjazdu i oficjalnych powitaniach nastąpi wybór prezydium, przyjęcie do wiadomości protokołu o obrad poprzedniego zjazdu, referat chorwacki o „położeniu i potrzebach chorwackiej prasy” (Heimerle), czeski „o słowiańskim biurze korespondencyjnym” (Greg), słowiański „o organizacji dziennikarzy południowo-słowiańskich” (Gabszcek) i wniosek polski kulminujący o tem, ażeby każdy naród słowiański przez usta wybranego referenta przedstawiał corocznie krótki bilans dorobku kulturowego i ekonomicznego, ze zwroćeniem szczególniej szej uwagi na to, które sprawy wymagają porażki prasy słowiańskiej, (dr. Ostaszewski-Barański). Na drugim posiedzeniu, które odbędzie się w sali klubowej na Łolobinie obok Pilzna, przedmiotem obrad będą referaty: polski o „nowej ustawie prasowej” (p. Beaupréc), czeski „wydanie słownika nazw miejscowości słowiańskich” (pp. Kummer — Hovorka), słowacki „o organizacji dziennikarzy słowackich” (Hurban — Vajansky), a wreszcie wnioski odpowiednio zgłoszone.

Na zakończenie zjazdu odbędzie się walne zgromadzenie „Związku” i wybór wydziału na rok 1903/4. Uczestnikami kongresu mogą być tylko dziennikarze, należący do stowarzyszeń dziennikarskich, reprezentowanych w „Związku.” Dziennikarze, nie należący do żadnego stowarzyszenia, lub niezorganizowani jeszcze, muszą zgłosić się specjalnie do komitetu „Związku dziennikarzy słowiańskich”, na ręce sekretarza R. Cejnika w Pradze (*Politik*).

O przyjemnościach rozlicznych nie zapominano, a gościnność czeska wysiła się na to, by gościom zająć każdą chwilę. Miasto Pilzno wydaje bankiet, towarzystwo śpiewackie „Hlahol” urządza koncert, mieszczkański browar w Pilźnie urządza przyjęcie, fabryka Skody zaprasza do zwiedzenia jej olbrzymich warsztatów, na zakończenie zaś odbędzie się wycieczka do Domażlic, kolonji ongi przez Bolesława Chrobrego założonej.

Co do miejsca przyszłego zjazdu, które oznaczone zostanie w Pilźnie, zasłała miła niepodzianka. Oddawna już zamierzano urządzić zjazd w jednym z miast słowiańskich krajów korony św. Stetana, ale sprzeciwiał się temu rząd węgierski. Tymczasem na stosowne zapytanie, budapeszteński związek dziennikarski „Othton” w nadzwyczaj uprzejmem piśmie zawiadomił związek dziennikarzy słowiańskich, że wita z radością zamiar odbycia słowiańskiego zjazdu w Budapeszcie i chętnie na ten cel udzieli swych lokalności. „Othtonowi” podziękowano serdecznie i postanowiono zaproponować, ażeby VI zjazd dziennikarzy słowiańskich w r. 1904 odbył się w Budapeszcie.

Najbliższem miejscem zebrania kolegów

z nad Wełtawy, Sawy, z pod Karpat i z nad Adriatyku będzie nasze piękne Zakopane!

Od administracji.

Zawładamy niniejszem naszymi PP. abonentów, że na 5-centową Bibliotekę powieści i romansów nie przyjmujemy więcej prenumeraty.

KRONIKA.

Przy zebraniach publicznych, zabawach towarzyskich i wszelkich uroczystościach pamiętajmy o ofiarach na budowę kościołów w wschodniej Galicji i na Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Lwów 10 kwietnia.

Stan powietrza. Godzina 12 w południe: Ciężka. - 13° R. Pogoda.

Konkurs dla literatów. Wydział krajowy zarządził powtórne ogłoszenie konkursu na premje dla literatów polskich z fundacji Franciszka Kochmanna. Do konkursu dopuszczone są dzieła autorów polskich w języku polskim z wyjątkiem jedynie treści religijnej, ogłoszone drukiem w ciągu ostatnich dziesięciolecia.

Nagrody są dwie: jedna w kwocie 2000 kor., druga w kwocie 1000 kor., termin do nadsyłania dzieł na konkurs, upływa z dniem 31 grudnia 1903.

Szkoła nauk politycznych. Dnia 31 zm. zakończył się II kurs szkoły nauk politycznych, poświęcony kwestjom ekonomicznym.

Pod względem frekwencji kurs ten, w porównaniu z poprzednim (ogólnym) przedstawia się jeszcze pomyślniej. Kiedy bowiem przeciętna liczba słuchaczy na wykładach pierwszego kursu wynosiła 47, w tym kursie przypada przeciętnie na jeden wykład 49 osób; zatem o 2 osoby więcej. W ogólnych cyfrach frekwencja na wykłady II kursu przedstawia się następująco: na 53 wykładach było ogółem 2603 słuchaczy, z czego 2540, przypada na członków Towarzystwa i 63 na gości; według płci zaś było 2455 mężczyzn i 148 kobiet. W szczególności na 8 wykładach prof. dra E. Romera p. n. „Geografia fizyczna ziem polskich”, było 484 słuchaczy, czyli przeciętnie po 60 osób na jednym wykładzie; na 8 wykładach p. Wł. Studnickiego p. n. „Część ogólna polityki ekonomicznej” 328 słuchaczy, przeciętnie po 41 osobom; na 8 wykładach p. n.: „Emigracja zarobkowa i osadnicza z ziem polskich” (dra J. Buszka) 346 słuchaczy, w przecięciu po 57 osobom; na 8 wykładach p. n.: „Statystyka ludności ziem polskich” (dra Zb. Pazdry) 329 słuchaczy, przeciętnie po 49 osobom; na 7 wykładach p. n.: „Kwestja socjalna i socjalizm” (p. Wł. Studnickiego) było 299 osobom, przeciętnie po 43 osobom; na 5 wykładach p. n.: „Rolnictwo w organizmie gospodarstwa społecznego” (prof. dra J. G. Pawlikowskiego) 226 słuchaczy, przeciętnie po 45 osobom; na 2 wykładach p. dra Kornela Paygerta p. n.: „Przyczyny powolnego rozwoju produkcji rolnej w Galicji” 134, przeciętnie po 67 osobom; na 4 wykładach dra Jana Rozwadowskiego p. n.: „Parcelacja większej własności” 138 słuchaczy, przeciętnie po 35 osobom; wreszcie na 5 wykładach pod nazwą zbiorową „Przemysł i handel w Galicji” (pp. dra Stesłowicza, Baczewskiego, dra Steczkowskiego, prof. dra Zuberka i dyr. Malczyńskiego) było 256 słuchaczy, czyli przeciętnie po 51 osobom na jednym wykładzie.

Dr. Janusz Onyszkiewicz, były urzędnik prokuratury państwa i sędzia śledczy, otworzył we Lwowie kancelarię jako obrońca w sprawach karnych.

Stowarzyszenie katolicko-narodowe. Zgromadzenie członków Stowarzyszenia katolicko-narodowego we Lwowie uchwalilo dnia 8 kwietnia, następującą rezolucję: Zgromadzenie potępia niebezpieczne i szkodliwe agitacje polityczne, którzy obecnie podburzają Rusinów przeciw Polakom, dążąc do zruszczenia zamieszkującej wschodnią Galicję ludność polską. Zarazem jednak wyzwa zgromadzenie wszystkich rodaków do gorliwej pracy społecznej dla podniesienia moralnego i ekonomicznego obu narodów. Zgromadzenie wyraża potrzebę zaprowadzenia w szkołach średnich obowiązkowej nauki obu języków krajowych. Zgromadzenie wyraża postawę drowi Włodzimierzowi Kozłowskiemu, cześć i uznanie za jego pełną poświęcenia w tym kierunku działalność.

W sprawie gospodarki miejskiej powzięto zgromadzenie następującą rezolucję: Zgromadzenie uznaje potrzebę ustanowienia statych komisji lustracyjnych we Lwowie, któreby radzie miejskiej corocznie zdawały przedmiotowo sprawę z całej gospodarki miejskiej i potrzebną wykonywały kontrole.

Na święta — dla biednych. Niektórzy filantropi i działacze społeczni zarucają gminie lwowskiej, że w budzące swym stale przeznaczą niewiele na dobroczynność publiczną, bo jak np. w r. b. kwotę 237.000 kor., „podczas gdy” na cele oświaty wynoszą pięć razy tyle, bo 1.176.000 kor. Owo „podczas gdy” jest wspaniałe, skoro ma służyć na potępienie miasta, otoczonego murem analfabetów, a wydającego znaczne sumy na oświatę publiczną, choć na cele czysto filantropijne wydaje znacznie mniej. Ale suma ta znacznie się zwiększy, gdy policzymy, jakie masy biedaków dostają w magistracie zapomogi dwa razy do roku, przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy. Oto i teraz przez trzy dni istne pielgrzymki wędrowały do ratusza, tak do biura ubogich, jakoteż do biura prezydenta miasta — po zasiłek świąteczny. I nikt nie odszedł z próżniemi rękoma. Chociaż środki materialne wobec ogromu proszących i uwzględnienia godnych są stosunkowo szczupłe, każdy otrzymał bodaj kilka koron na paskę wielkanocną. A prezydent może naprawdę w pocie czoła przez te trzy dni pracował bez wytchnienia do późnej nocy, aby zatawiać natychmiast podania o zapomogi i datki świąteczne, — pomnąc, że dwa razy daje, kto daje bez odwłoki. To też tysiące składały mu za to gorące „Bóg zapłać!”

Rewizje artykułów świątecznych. Fizykat miejski przeprowadził w bieżącym tygodniu dokładną rewizję w cukierniach, wędlinarniach i winiarniach, badając warsztaty i składy wyrabianych i utrzymywanych tam artykułów spożywczych. Wynik na ogół jest dodatni,

stwierdzono bowiem, że wszędzie przestrzegane są należące przepisy sanitarne.

Skarlatyna. Jedno z pism popularno-dniowych zanepokoilo publiczność lwowską wieścią, że studenci zakładu chyrowskiego, przybyli do Lwowa na święta, zawlekli za sobą zarazki skarlatyny. Owóż fizyk miejski, dr. Legiężyński informuje nas, że niebezpieczeństwo jest zupełnie znikome; że tylko u jednego, już dawno z Chyrowa przybyłego chłopaka stwierdzono skarlatynę, która jednak nie rozszerzyła się, studenci zaś, przybyli w tym tygodniu są zupełnie zdrowi, podobnie jak i ich otoczenie. Dla wszelkiego zaś bezpieczeństwa, lekarze miejscy czuwają nad przybyszami z Chyrowa i przed ich wyjazdem ze Lwowa przeprowadzą raz jeszcze jak najszczegółwsze badanie stanu zdrowia odjeżdżających. Jak dotąd więc — powtarzamy — niebezpieczeństwa nie ma.

Przeprowadzenie zwłok śp. Eustachego ks. Sanguskiego. We środę 8 kwietnia po odprawieniu mszy żałobnych przewieziono zwłoki księcia z kościoła katedralnego w Tarnowie do kaplicy książąt Sanguszków na cmentarzu tarnowskim, gdzie pozostaną aż do chwili właściwego pogrzebu. Konkult prowadził na czele duchowieństwa ks. biskup Leon Wałęga. Na ulicach, któremi kondukt przechodził, płonęły latarnie, okryte żałobną krepą. Za trumną, złożoną na niskim, płaskim wozie, postępowali księżna-wdowa, prowadzona pod ramię przez swego brata, Jana hrabiego Zamoyskiego. W kondukcje wzięło udział mnóstwo osobom. Między innymi przybyli: Dominik hr. Potocki, pułkownik hr. Huyn, hr. Józef Mećniński, starosta tarnowski Dunajewski, poseł do parlamentu dr. Stojowski i inni. Koło trumny pełnili straż honorową oficjałsi i służba księżna, oraz straż ochotnicza pożarna. W obitej kirem kaplicy na cmentarzu złożono trumnę na skromnym niskim katafalku, ustrojonym zielenią palm i wiegami od Lanckorońskich, od Zofji i Karola Haugwitz, od Karola Meggy, od Irmy i Hansa Palffy'ch, od rodziny Habichtów itd. Dzień pogrzebu dotychczas ściśle nie oznaczony.

Święcone na obczyźnie. Stowarzyszenie Polaków w Budapeszcie, urządziło w niedzielę 12 kwietnia br. o godzinie 10 rano w lokalu stowarzyszenia wspólne święcone.

Sokół słowiański w Lublanie, święci w tym roku 40 rocznicę swego istnienia i z okazji tej urządził 28 i 29 czerwca rb. drugi zlot sokolstwa słowiańskiego, na który gorąco zaprasza miłych braci słowiańskich z nad Wełtawy, od Wisły, z pod Tatrz ciemnych i z południa słowiańskiego.

Strejk teatralny. Z powodu niesprawiedliwego rozdzielenia beneficjów, zastrejkował personal teatru w Chebie tuż przed samem przedstawieniem beneficjsem panny Barthelemy w „Monna Vanna”. Przedstawienie nie odbyło się i publiczność zwrócono pieniądze za bilety.

Skandal bankowy w Turynie. Wczoraj odbyło się w Turynie walne zgromadzenie akcjonariuszy tamtejszego „Banku Sconto e Sete”, który stracił prawie połowę kapitałów przez gospodarkę swego dyrektora Catanco i rady nadzorczej. Sprawa strat załatwiona została w ten sposób, że tak dyrektor jak i rada nadzorcza pokryli straty w sumie 670.000 lirów po odstąpieniu swoich 3250 akcji na rzecz banku. Panowie z zarządu wysłuchać musieli od wielu słowa prawdy, ale ostatecznie — wybrano ich na nowo.

Napad rozbójniczy na urzędnika policyjnego w Paryżu. O wprost niesłychanej śmiałości opryszków, świadczy napad, jakiego dokonano na inspektora policji paryskiej, w rewirze policyjnym, położonym na jednym z przedmieść, w biały dzień. Inspektor policyjny, Leduc, szedł popołudniu drogą, prowadzącą do jego rewiru i niósł z sobą worek z pieniędzmi, przeznaczonymi na wypłatę pensji policjantom i komisarzom. Gdy się już zbliżał do rewiru, napadło go jakieś indywiduum, które usiłowało mu wydrzeć worek z pieniędzmi. Urzędnik bronił się energicznie, a podczas szamotanicy się, wyrwał mu opryszek kosztowną szpilkę z krawatu i począł z nią umykać. Inspektor puścił się za nim w pogoń, aż na puste pola, gdzie go dopędził. Podczas usiłowanego odebrania szpilkę, został jednak inspektor pokonany, a złodziej tym razem porwał też i worek z pieniędzmi i umknął. Dotąd nie zdołano wpaść na trop sprawcy tego śmiałego rabunku.

Stan pogody w Europie. (Sprawozdanie centralnej stacji meteorologicznej w Wiedniu). Dnia 9-go, godzina 7 rano notują: Haparanda +18, Wiedeń +6,0, Pola -7,0, Budapeszt +4,0, Florencia +9,0, Biarritz +12,0 Paryż +7,0, Monachium +2,0, Berlin +4,0, Memel +5,0, Wilno +5,0, Bregencja +3,2, Gorycja +7,6, Rzym +7,4, Petersburg +2,7, Moskwa +5,8, Abazja +6,0, Lussin piccolo +9,6, Nizza +9,0.

Bardzo szeroki obszar depresji rozciąga się ponad krajami nadbałtyckimi ze środkiem koło Stokholmu. Minima częściowe leżą ponad Rosją południową i górnymi Włochami, podczas gdy maksimum pokrywa północny zachód Europy. W północnych krajach alpejskich i w okregach północno-zachodnich Austro-Węgier wystąpiło zachmurzenie z licznymi opadami. Temperatura niska się jeszcze utrzymuje. Prognoza: Chmurno, opady i chłodno.

Z kraju.

Horodenka. (Pożar.) Na obszarze dworskim część dóbr Czortowca wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie stodołę, spichlerz, stajnię, stertę konicyzny, dwie sterty słomy, młocarnię parową, 900 centnarów metr. zboża różnego gatunku i niektóre narzędzia gospodarze, ogólnej wartości 72.000 kor. Szkoła ubezpieczona była w krakowskim towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń. Przyczyna powstania pożaru niewiadoma.

Mielec. (Wyciągi cyklistów). Oddział kolarzy „Sokoła” mieleckiego zachęcony powodzeniem jesiennych wyciągów zeszlaczonych urzędu i tego roku dnia 10 maja wyciągi cyklistów na drodze krajowej Mielec-Nadbrzezie. Program biegów zostanie ogłoszony na dwa tygodnie przed wyciągami.

Pilzno. (Z rady powiatowej). Wydział powiatowy w Pilźnie uchwalił na posiedzeniu z dnia 4 bm. wnieść memoriał do rządu centralnego w sprawie niezwoływania sejmiku krajowego i petycję do rady państwa z żądaniem upaństwienia kolei północnej ces. Ferdynanda z dniem

1 stycznia 1904. Na gimnazjum polskie w Cieszyńsku przeznaczy wydział powiatowy 100 kor., a na dotkniętych klęską powodzi w powiecie dąbrowskim 100 kor. już przed dwoma miesiącami.

Sambor. (Przebudowa dworca kolejowego). Przebudowę budynku głównego tutejszego dworca kolejowego powierzyła dyrekcja kolei państwowych we Lwowie przedsiębiorcy, autor. Inżynierowi Juliuszowi Reinigerowi w Przemyślu. Budynek ma być znacznie przeistoczony i przedłużony od strony stryjskiej, przez dobudowę skrzydła 22 m. długiego.

Tumacz. (Pożar). Wczoraj w południe wybuchł tu wielki pożar, który w ciągu kilku godzin strawił 40 domów mieszkalnych i zabudowań gospodarczych, a między temi koszarary załogującego tu szwadronu dragonów wraz z zapasami owsa i siana. Szkoła wynosi paręset tysięcy koron. Kilkaset ludzi bez dachu.

Ogólnie wydają Mauthnera impregnowane nasiona buraków pastewnych najwyższe plony i również znakomite jak i niezrównane są Mauthnera nasiona warzywne i kwiatowe.

Święcone wspólne. W Stowarzyszeniu kupców i młodzieży handlowej, odbędzie się uroczystość „Święconego” w sobotę dnia 11 kwietnia b. r. o godzinie 8 wieczorem, na którą dyrekcja wszystkich swoich członków zaprasza.

Kasyna miejskiego. W sobotę dnia 18 kwietnia b. r. o godzinie 8 wieczorem koncert muzyki wojskowej i tańce. Lista otwarta do czwartku dnia 16 b. m.

Techniczne Kółko dyktantów” rozwijając się, przeznaczył cały swój fundusz w kwocie 30 kor. 40 hal. na rzecz biblioteki bezpłatnej Cytelni Tow. szkoły ludowej na Żółkiewskim — za co w imieniu korzystających z tej biblioteki składamy bytym członkom tegoż Tow. serdeczne „Bóg zapłać!”

Doroczne walne zgromadzenie członków Stowarzyszenia współpracowników gospodnio-szynkarskich we Lwowie odbędzie się we wtorek dnia 14 kwietnia b. r. o godzinie 1 w nocy w sali restauracyjnej hotelu „Belle Vue”.

40.000 koron wynosi główna wygrana na losy ogremnieli dla biednych. Zwracamy uwagę naszych czytelników, że ciągnięcie odbędzie się nieodwołalnie dnia 23 kwietnia 1903 roku i wszystkie wygrane po straceniu 10 proc. opustu zostaną przez dostawę w gotówce wypłacone.

Ślądki na cele użyteczności publicznej lub narodowej.

Na czesne dla ucznia II. klasy gimnazjalnej, złożył w dalszym ciągu pp.: F. S. ze Lwowa 1 kor., Misiewiczowa ze Lwowa 1 kor., Adas, Maniś i Janinka Pnis ze Lwowa 3 kor., Pietraszek z Pruchnika 1 kor., Cyprjan Leszczyński z Przemyśla 10 kor., Feliks W. ze Strzyja 2 kor., Podlewski ze Lwowa 2 kor., J. P. ze Lwowa 1 kor., A. K. z Rawy ruskiej 2 kor., Karol Fuchs i Juliusz Nowicki z Peczenizyna 2 kor., Włodzisł Kniazioluci z Jasionowa 2 kor., Zarząd dóbr Maksymowice 3 kor., Milunia, Miecio i Stefa K. z Tumacza 3 kor.

Zmarli: W Kamieniu zmarła Maria Baldwin Ramutto w a, matka głośnego autora „Słownika języka kaszubskiego”.

W Brodach zmarł August Simon, starszy rezydent straży skarbowej.

Dla prenumeratorów

„Dziennika Polskiego”

wyjątkowa sposobność nabycia

dra Piotra Chmielowskiego

„Historji Literatury Polskiej”

w 6 tomach.

Znakomity ten podręcznik literatury, dający kompletny obraz umysłowego życia naszego narodu, aż po dzień dzisiejszy, ozdobiony portretami i znakomitych pisarzy, podobiznami ich pisma i niektórych pierwszych wydań dzieł — został uznany przez całą krytykę za dzieło pierwszorzędnej wartości. To też nie powinno go braknąć w żadnym polskim domu, a zwłaszcza tam, gdzie jest młodzież zapoznająca się ze skarbami naszego ducha.

Historję literatury Polskiej w 6 tomach

(cena księgarska wynosi 30 w oprawie 34 koron) otrzymają prenumerotorowie *Dziennika Polskiego* na żądanie po

znacznie niższej cenie

a mianowicie po 16 koron bez oprawy lub po 19-50 w oprawie. Przesyłka następuje na koszt kupującego.

Zapas nie wielki; kto więc reflektuje na kupienie tej cennej rzeczy, zechce pospieszyc z zamówieniem.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Z Filharmonji. W niedzielnym koncercie filharmonicznym wystąpi na estradzie Filharmonji, tylko raz jeden, słynny skrzypek, Franciszek Ondrzczyk. Ondrzczyk grać będzie koncert H-mol Saint-Saensa, oraz utwory Bacha i Paganiniego, resztę zaś program wypełnią utwory Wagnera, Svendena, Czajkowskiego, Tanejewa, Masseneta i innych.

W drugi dzień świąt, tj. w poniedziałek, śpiewać będzie w Filharmonji Róża Duca-Cudekówna. Artystykę tę pamiętają wszyscy z początków jej kariery na polu artystycznym, zaczęła ją bowiem we Lwowie; obecnie przybywa ona do naszego miasta, po dłuższym pobycie za granicą, z wyrobioną już na scenach pierwszorzędnych marką doskonałej artystki. Koncert, w którym p. Duca-Cudekówna wystąpi, podobnie, jak koncert niedzielny, ze współudziałem Ondrzczyka, odbędzie się przy cenach bardzo niskich, prawie takich samych, jak popularne.

Wystawa Malczewskiego, będzie otwartą w pierwszy dzień świąt Wielkanocnych od godziny 2 popołudniu do 8 wieczorem, w dniu następnym i dalszych, od godziny 10 rano do 8 wieczorem.

Trzy domy. Komitet wydawnictwa dzieł ludowych we Lwowie ulica Mochnackiego 1. 10 wydał przed kilku dniami niewielką, ale nader tanią (25 h.), piękną i pożyteczną książeczkę pt. „Trzy domy”, napisaną przez Piotra Zbrozka. Autor opisuje w niej barwnym i przystępnym językiem dzieje przesiedlania Unitów i Polaków za czasów panowania cara Mikołaja I. Straszne sceny przesiedlania opisane tu na tle prawdziwych wydarzeń.

Komitet tego wydawnictwa istnieje przeszło

lat 30. Praca jego cicha, bez reklamy, bez wielkiego rozgłosu, wydaje owoc stokrotny. Lud chętnie czyta owej książeczki i krzepi się nadzieją, że Bóg nas nie opuści, jeśli wzajemnie Kochać się będziemy.

Przed niedawnym czasem wydał komitet książeczkę pod tytułem: „Jak ratować życie ludzkie”.

Przed miesiącem zaś wyszła książeczka pod tytułem: „Ciekawe rzeczy”. Jest to nader proste i zrozumiałe sposobem napisana geografia dla ludu wiejskiego i małomiastekowego. W czytelniach może ona oddać wielkie usługi. Książeczki te kosztują nadzwyczaj tanio, gdyż najniższa wkładka kosztuje rocznie tylko 2 korony, za którą to kwotę komitet wysyła rocznie 12 książeczek polskich lub ruskich.

O naszą cześć!

Pomimo ogromnego wzrostu warunków intelektualnych, powagi i etyki w naszej prasie krajowej z lat ostatnich, zawsze jeszcze, niestety, wyłania się tu i ówdzie fakt, który dowodzi, że nie zdołaliśmy dotąd wymieścić z dziennikarskiego naszego światła śmieci, co zanieczyszczają nasze podwórko i kompromitują nas wobec społeczeństwa...

Nie wycięliśmy jeszcze doszczętnie truczyny, co zatrąwała wielki organizm prasy galicyjskiej, co do grona pracowników na polu najpodnioslejszych spraw narodu, wprowadzała zwykłych kramarzy i spekulantów, ludzi, którzy dla interesu i zysku, deprawują umyśle społeczeństwa i srom przynoszą tak nam drogiemu imieniu polskiego dziennikarstwa.

Coraz mniej wprawdzie takich przedsiębiorczych spekulantów; powietrze oczyszcza się z każdym rokiem więcej; ale jednak są jeszcze i grasują...

Prasa poważna zazwyczaj zamiecha owe skandale wydawnictw spekulacyjnych. Człowiek uczciwy niechętnie dotyka brudu, chociażby nawet w celu usunięcia go... Ale są jednak chwile, kiedy takie poświęcenie staje się o b o w i ą z k i e m, kiedy napiętnowanie spekulacji, maskującej się dobrem publicznem, jest koniecznością uczciwego publicysty, a to zarówno z uwagi na społeczeństwo, jak i — pro honore domus.

W zupełnej świadomości tego, na co się narażamy, nie możemy jednak nie napiętnować stosunków, jakie w świecie dziennikarskim Lwowa wywołują spekulanci, którzy dla osobistych interesów materialnych, zakładają pisma polityczne i deprawują nasze życie publicystyczne. Swoboda zawodu dziennikarskiego i brak jakiegokolwiek regulacji stosunków tego, tak wpływowego stanu, sprawiają, że wczorajszy djeterusz starostwa, lub zdolny wreszta agent zbożowy, albo pilsarz gospodarski, nie widząc na tych polach intrynatnej przyszłości, zjawia się we Lwowie, obafamuci kilku poczciwych, a naiwnych kapitalistów, zakłada dziennik i staje w szeregu kierowników opinii publicznej. O roli, jaką pan taki odgrywa wobec swych abonentów — nie będziemy mówili: jest to rzecz wymagań i gustu tych ostatnich. Ale nie możemy milczeć o moralnej kompromitacji i materialnej krzywdzie, jaką tego rodzaju spekulanci, nadużywając powagi i zadań dziennikarstwa, wyrządzają nam — publicystom.

Był materialny dziennikarz polskiego nie jest, doprawdy, do zadróżci. A ci panowie wiedzą o tem dobrze. Prowadzą więc poprostu handel umysłowością i talentem ludzi najzdolniejszych, ludzi, którym niegodni są rozwiązać rzymską u nogi; wyzyskują ich opłakane stosunki materialne w sposób brutalny, pełen upokorzeń nieraz ciężkich; są, poprostu, Szajlokami, hjenami stanu dziennikarskiego i spekulując na łatwowności i braku krytycyzmu w społeczeństwie, demoralizują i niszczą całą etykę dziennikarstwa.

Ci lichwiarze pracy naszej umysłowej — to nasza zakała i miejmy raz męską odwagę, a poczucie godności własnej, ażeby im solidarnie powiedzieć: *Hands off!*

A teraz — raz jeszcze, powtarzając, że przewidujemy ruch szerzenia, jaki się obudzi po naszym głosie, — przystępujemy śmiało i otwarcie do faktu.

Wychodzi we Lwowie czasopismo *Przedświt*, którego wydawca, czyli też kierownik, już po raz wtóry znęca do Lwowa ludzi zasłużonych, zdolnych, powszechnie szanowanych i nadużywszy dobrej ich woli i ufności, — wyrzuca poprostu na bruk, wśród okoliczności, nie dających się usprawiedliwić etyką dziennikarską. Miejscowe siły nie dadzą się wziąć na lep, więc sprowadza się łatwownych z Warszawy, lub nawet z Londynu, aby następnie złać całą ich egzystencję. A ludzie ci, to nasi koledyzy, wyżsi, lub równi nam w zawadzie, ludzie, których dola obowiątną nam być nie może!

Z rumieńcem wstydu za stosunki nasze, przychodzi nam dzisiaj ogłosić otrzymane pismo, które odsłania znowu ranę jęczącą się na organizmie lwowskiej publicystyki. Oto, jego brzmienie:

„Szanowny Panie Redaktorze! „Najuprzejmiej proszę o łaskawe podanie do publicznej wiadomości, że z dniem dzisiejszym opuściłem stanowisko naczelnego redaktora tutejszego dziennika *Przedświt*, na które mnie przed trzema miesiącami zaproponowano i sprowadzono z Anglii, które objąłem przed dziesięciu dniami, faktycznie poruczyłem przed dniami pięciu. Do tego kroku zniewolony zostałem złamaniem względem mnie najuroczyściej danych mi obietnic i zapewnień, oraz przedłożeniem mi, przed pięciu dniami — zamiast od siedmiu tygodni bezustannie wymaganego kontraktu — jednostronnego dokumentu, którego przyjęcie i podpisanie nie mógłby żaden szanujący się, uczciwy człowiek.

Cieężko pokrzywdzony, oddaję sprawę swoją sądowi Bożemu i ludzkiemu. Przyjmij, szanowny Panie Redaktorze, zapewnienie najwyższego szacunku z poważania

Edmund S. Naganowski

(Latarnik).

Lwów ul. Dwernickiego 22 B.

</

rzystwo dziennikarzy polskich, które obok celów materialnych, ma jakieś obowiązki pełnienia straży naszego honoru! Prosimy, zdamy: niechaj koledzy, niechaj Towarzystwo nasze zabierze głos!

Wielki Piątek.

Od samego początku wiary chrześcijańskiej uważano ten dzień za najświętszy i najczcibodniejszy w całym roku z powodu wielkiej tajemnicy Passji czyli męki Pańskiej. Ten dzień, jak tradycja uczy, był zawsze dniem pokuty i umartwienia, żałoby i smutku najgłębszego. Wszystko w nabożeństwie wielkopiątkowym wzbudza żal i ciężką boleść. Nie dzwonią we dzwony w tym dniu żałoby, świece są pogaszone, ołtarze ogołoczone ze swych ozdób, rozściela się na wielkim ołtarzu prosty obrus, będący obrazem prześcieradła śmiertelnego, w które było zawinięte ciało Zbawiciela. Na początku nabożeństwa celebrujący i jego asystenci leżą krzyżem na ziemi. W Wielki Piątek nie odprawia się nawet msza święta. Po leżeniu krzyżem śpiewane są w czasie nabożeństwa wielkopiątkowe dwie lekcje przepłatanie traktatami i modlitwami; jedna wzięta z ksiąg mojżeszowych odnosi się do rozkazu Pana Boga, danego Mojżeszowi o zabiciu baranka wielkanocnego, który jest ofiarą Jezusa Chrystusa, zabitego dla wyzwolenia nas z niewoli grzechu; druga wzięta z proroka Izajasza jest szczegółową przepowiednią męki Jezusa Chrystusa. Po skończeniu tych lekcji i towarzyszących im modlitw, diakon śpiewa Passję Pana naszego Jezusa Chrystusa według św. Jana. Według obrządku rzymskiego diakon i subdiakon w Wielki Piątek na znak żałoby, zamiast dalmatyki i tuniki, wkładają omaty. Po odpisaniu Passji celebrujący modli się uroczyście za wszystkie stany, za sprawiedliwych równie jak za grzeszników, za cały Kościół w powszechności, a potem osobno i za papieża, za biskupów i całe duchowieństwo, o wykorzenie błędów i różne potrzeby, o nawrócenie heretyków, schyzmatyków i t. d. Krzyż pokryty czarną krepą na znak, że tajemnica krzyża była ukryta przez długi czas, niosąc uroczyście dwaj diakonowie, trzykrotnie klekając i zbliżając się do ołtarza śpiewają *impropria*, czyli tkliwe wyrzuty, to jest antyfony, których słowa przypominają napróżd dobrodziejstwa Pana Boga względem swojego ludu, a potem czarną niewiedzinością, którą tenże lud odplacił się za tak wspaniałe dary i zmusił Pana do czynienia mu tych tkliwych i miłosnych wyrzutów: „Ludu mój, cóżem ci uczynił, albo w czym zasmuciłem cię, powiedz mi — wyprowadziłem cię z niewoli; ty krzyż zgotowałeś Zbawicielowi swemu.“

Gdy diakonowie staną u ołtarza, celebrujący odkrywa jedno ramię krzyża na znak, że ta tajemnica największa opowiadana była najprzód w jednym zakątku Judei; następnie odkrywa drugie ramię na znak, że poznana była później w całym kraju; nareszcie odkrywa cały krzyż ucząc, że tajemnica ta opowiadana była światu całemu. Tak odświadczy krzyż, celebrujący podnosi go pokazując wiernym i mówi: *Ecce lignum crucis, oto drzewo krzyża.*

Kapłan niesie krzyż i kładzie na środku chóru, na pawimencie. W tym czasie padają wszyscy na kolana i rozpoczyna się adoracja. Zaczyna ją celebrujący, po nim idzie diakon z subdiakonem i wszystkich kler. Lud też samo czyni w kościele. Przystępując do pocałowania krzyża, trzykrotnie pada się na kolana. Po skończonej adoracji odnosi się krzyż na ołtarz, gdzie się przenosi z procesją Najświętszy Sakrament z wczorajszej konsekracji. Kapłan przed komunią czyni krótkie modły i hostię podnosi jedną ręką ku adoracji na znak, że podnosi ofiarę, lecz tylko komunikuje z wczorajszej ofiary. Po komunii kładzie drugą hostię do monstrancji. W tym dniu kapłan odmawia głośno modlitwę, *libera nos ab omnibus malis* „zbaw nas o panie od wszelkiego zła“, gdy przeciwie w każdej innej okoliczności odmawia się ją po cichu, a to dla wyrażenia że w Wielki Piątek Jezus Chrystus zstąpił do piekieł, aby oznajmił sprawiedliwym tutaj zatrzymanym, że nadeszła chwila ich oswobodzenia. Potem odprawia się nieszpory, ale są odmawiane, nie zaś śpiewane, po których z procesją odnosi się Najświętszy Sakrament do Grobu. W czasie tej procesji śpiewa się responsorium: *Recessit Pastor*, to jest: „Odszedł pasterz nasz, źródło żywej wody, a gdy odchodził, słońce zaćmiło się.“

Wielki pożar w Kleparowie.

O godzinie 11 przed południem zaalarmowani zostali mieszkańcy żółkiewskiej dzielnicy. Z wału kolejowego na Kleparowie, wyrosły nagle w górę gigantyczne stupy czarnego dymu i rozszerzyły się w jedną olbrzymią chmurę, rzuciły ponury, groźny cień na całą tę stronę miasta.

Na wąskich, na pół wiejskich uliczkach Kleparowa zawrzało jak w ulu, lwowski zaś dzwon ratuszowy uderzył na trwogę. Z koszar miejskiej straży pożarnej wyjechał na miejsce tren pożarowy z naczelnikiem p. Prunem i tegoż zastępcą p. Eliasiewiczem, policjant kleparowskiej gminy dobyt sikawkę gminną i wyciągnął beczkowozy, kleparowska straż ochotnicza i młodzież stanęła rychło do apelu, pogotowia wojskowe i zandarmerja zjawili się wnet również szybkim biegiem i dorózkami przyjechała ze Lwowa na miejsce policja, tak, że w ciągu kwadransu, płonące morze ognia otaczał już tłum kilkuset ludzi, którzy nie biernie przypatrywały się żywiołowi zniszczenia, ale czynnie wzięli się do jego zwalczania.

Przeżreń, ogarnięta ogniem zajmowała około morga powierzchnię, a znajdowały się na niej trzy domy frontowe Tomasza Kondala i Klemensa Błasza, dalej należące do tych domów oficyny, stajnie, komórki, szopy i inne inne zabudowania gospodarskie, a wreszcie należące do sąsiedniej fabryki szwarcu magazyny i komórki Kesslera. Z wyjątkiem frontowych domów mieszkalnych, wszystkie inne budynki zbudowane były z drzewa, stąd też pożar, który od razu jał się gontowych

dachów, w chwili, kiedy akcję ratunkową rozpoczęto, równocześnie z dachem żarł i ściany drewniane, tak, że o ratunku już palących się budynków i mowy być nie mogło.

Ogółem paliło się równocześnie 12 drewnianych i 3 murowane budynki, stąd też i akcja straży ogniowej ograniczyła się wyłącznie na zlokalizowaniu rozszałatego żywiołu.

Po całogodzinnej uciążliwej pracy, połączonym usiłowaniami straży ogniowych udało się to w zupełności i ściana ościanę z płonącymi budynkami stojące parterowe, również gontem kryte domy, dzięki obfitemu zlewaniu wodą, pozostały nietknięte.

O ile zdołaliśmy się dowiedzieć, pożar powstał w magazynie fabryki szwarcu, gdzie wedle jednej wersji, pękła beczka z wityrolem, wedle drugiej, zapalił się tłuszcz do wyrobu szwarcu używany.

Szkody, na razie obliczyć nie podobna. Ruchomości, powynoszonych z palących się domów na sąsiednie pole, pilnuje wojsko, w rowie przydrożnym, walają się koła i części składowe powozów które wyniesiono z palącej się wozowni dorózkarsza Bleisla.

Obok każdej bodaj pojedynczo leżącej na polu poduszki lub krzesła, stoi żołnierz z nałożonym na karabin bagnetem. Zarządzenie to, było bardzo na miejscu, w dzielnicy tej bowiem gnieździ się przeważna część złodziei lwowskich i gdyby nie straż, wyratowane z ognia ruchomości pogorzalców, padłyby pewnie ich ofiarą.

Hajdamacki napad na szkołę.

Buczacz 8 kwietnia.

Przed niedawnym czasem donosiły dzienniki o napadzie chłopów ruskich na kościółce łaciński w Tarnawce, koło Borszczowa; obecnie stało się coś podobnego w Dźwinogrodzie, koło Buczacza.

Na dzień 8 kwietnia br. wyznaczoną była komunja św. dla dzieci szkolnych obrz. łac. O godz. 8 rano zebrała nauczycielka dzieci łacińskiego obrządku, aby je odprowadzić do kaplicy, do której przyjechał z mszą św. łac. ks. katecheta z Buczacza.

Tymczasem ks. proboszcz ruski, Karol Lubowicz, w towarzystwie chłopów wpadł do klasy w kapeluszu na głowie i począł wyprawiać awantury i oddziać dzieci, które rzekomo mają być ruskiego obrządku. Wśród brutalnych wykrzykiwań, zawsze w kapeluszu na głowie, żądał wydania katalogów etc. Nauczycielka, przerażona i mocno poirytowana, powiedziała mu: „Pewnie ks. proboszcz jeszcze nie zmówił pacierza, a awantury takie wyprawia“. — Następnie po zandarmsku zaprowadził ks. ruski wraz z chłopami dzieci płaczące i przestraszone do cerkwi. Ale w czasie, gdy proboszcz począł prawić służbę Bożą w cerkwi, dzieci co do jednego pouciekały do kaplicy łac. Jedno nawet prosiło gospodarza, który obok cerkwi wioził obornik, aby je wziął w obronę i odwiózł do kaplicy.

Lud cały, nawet Rusini, są tym postępkom proboszcza zgorzsnieni. Kobiety, nawet ruskie powtarzają między sobą: „Treba konieczne deś pysaty, szcoby toho ksiądz zabraty, bo trudno wże z nym wytrzymać...“ Komentarza zbyteczne. — Ale jakby to wyglądało, gdyby w podobnym wypadku znalazł się tak łac. proboszcz wobec dzieci, których tysiącami pozabierano nam na ruski obrządek?!

Zapewne posypałyby się interpelacje w sejmie i radzie państwa i skarżonoby się na straszliwy ucisk Rusinów.

Kongres historyczny w Rzymie.

Z Rzymu piszą: Kongres historyczny jest w pełnym toku obrad. Biorą w nim udział: profesor Korzon, Kraushar, dwóch Jabłonowskich, Aleksander i Władysław, profesor Rożniecki (z Kopenhagi), prof. Dembiński (ze Lwowa), Hadaczek (z Galicji), Wystouch (z Drohiczyzna), Adam hr. Sierakowski z Waplewa (Prusy Zachodnie) i dr. Sternbach (z Krakowa). Prof. Korzon otrzymał zaproszenie na obiad na dworze królewskim w Kwirynale. Zrobiono bowiem wybór między uczestnikami kongresu, których jest 2.500 i zaproszono z nich stu sześćdziesięciu. Ambasador austriacko-węgierski, baron Pasetti, wydał przyjęcie w salonach ambasady, na którym byli między innymi: prof. Dembiński i p. Adam Darowski. Bawią tutaj również na kongresie historycznym: Czelakowski (syn poety) i prof. Goll, obaj Czesi z Pragi, doskonale władający polskim językiem. J. Kochanowski nie mógł przybyć do Rzymu z powodu choroby i jego odczyt „O rozwoju polskiej historiografii“ wypowiedział p. Wystouch, który od siebie przemawiał na sesji kongresu o „Fenicjanach w starożytnej Polsce“.

Rzymska miłość.

Trzy krwawe czyny z niłości popełniono w jednym tygodniu w Rzymie, to i na rzymskie stosunki trochę za wiele. W każdym z tych trzech wypadków ucierpiała płeć żeńska, a w dwóch z nich mężczyźni okazali się tchórzami. Gdy dwie nieszczęśliwe pary zakochanych zdecydowały się przeciwko pasmo żywota w samotnej Campanji, bo honor zabraniał im osiągnięcia upragnionego szczęścia — nastawiła dziewczyna mężnie pierś swoją na kulę rewolweru podczas, gdy mężczyzna opanowała, na widok umierającej kochanki, groza śmierci, stracił odwagę i zamiast skierować broń ku sobie, począł umykać, gnany przez wszystkie furje piekła, aby się wkrótce dostać w ręce policji, która go, jako mordercę, stawiła przed sądem.

Tak się stało w dwóch wypadkach, trzeci był psychologicznie jeszcze bardziej zacieka-wiającym. Przy ulicy Tiburyńskiej mieszka niejaki Domenico Pillozzi. Posiada osterję i miał nadzwyczaj urodziwą córkę Emilję, której na zalotnikach nie zbywało, która jednak ukończywszy 15 wiosnę życia, zaprzysięgła miłość Remeowi Quatrini.

Mimo obiecującego nazwiska — quatrini znaczy pieniądze. — Romeo ubogi jest jak nymisz w kościele, tak, że Emilja przez długich

lat ośm oczekiwała ślubu z ukochanym. Gdy w domu samotna się znudziła, odbywała częste przechadzki do miasta. Z powodu tego czynił jej narzeczony wymówki, groząc, iż gdyby ją raz jeszcze spotkał na takiej przechadzce, to ją zamorduje. Emilja zapomniała o groźbie; pewnego dnia znowu poszła do miasta, a gdy wracała do domu, spotkała Romea, który zoczywszy ukochaną z dżikiem okrzykiem dobył sztyletu i zadał przerażonej dziewczynie dwa ciosy w plecy. Gdy ujrzał dziewczynę padającą na ziemię oprzytomiał i w słowach rozpaczliwych błagał ofiarę swoją o przebaczenie. Tak zastali ich przechodnie oboje: — ona, raniona śmiertelnie, ocierała chustką bladą śmiertelną twarz okrutnego swego kochanka, szepcząc słowa miłości: „Uchodź“, szeptała — „ja cię nie zdradzę nie wydam!“ Rzeczywiście w szpitalu odmawia wszelkich wyjaśnień i do dziś jeszcze nie wie o tem, że Romeo sam zgłosił się do policji. Może on zresztą zaufać sędziom rzymskim; na życzenie Emilji będzie on uwolniony, jeżeli tylko biedna dziewczyna dożyje dnia rozprawy.

Strejki.

(Telegram „Dziennika Polskiego“).

Strejk na Węgrzech.

Budapeszt. Strejkujący robotnicy tramwajowi wnieśli do policji prośbę o pozwolenie na odbycie dziś zgromadzenia dla omówienia sprawy strejku. Strejkujący zachowują się zupełnie spokojnie. Jak słychać, ruchem strejkowym kierują socjaliści.

Strejk w Włoszech.

Rzym. Wczorajszy wieczór upłynął spokojnie. Rokowania w sprawie zażegnania powszechnego strejku są w toku. Spodziewają się, że strejk niebawem będzie zakończony. Pogłoska, jakoby cudzoziemcy opuszczali miasto, jest nieprawdziwa. Codziennie przybywa do Rzymu z zagranicy wiele osób.

Rzym. Izba robotnicza obradowała nad zakończeniem strejku i uchwaliła wezwać robotników, aby dziś podjęli pracę.

Rzym. Związek cerców i izba robotnicza wydały odezwę, wzywającą robotników wszystkich kategorii, z wyjątkiem cerców, aby pracę na nowo podjęli. W odezwie wyrażono robotnikom podziękowanie za objawioną solidarność, oraz nadzieję, że rozpoczęte przez kilku wybitnych obywateli dzieło pojednania, będzie uwieńczone pomyslnym skutkiem. Spodziewają się więc także, że spór między cercami a ich pracodawcami będzie załagodzony. Z powodu powyższej odezwę robotnicy rozpoczęli pracę natychmiast.

Strejk w Holandji.

Amsterdam. Oświetlenie miasta znacznie ograniczono. Tylko część latarni zaświeca się i to pod ochroną wojska. Stowarzyszenie cerców uchwaliło rozpocząć agitację, celem wywołania strejku personala wielkich gazet. Część cerców jednakże do tej akcji nie przyłączyła się, tak, że niektóre poranne dzienniki dziś jeszcze wyszły. Słychać, że strejk nie przybierze poważniejszych rozmiarów.

Niepokoje na Bałkanie.

(Telegr. Dzień. Polsk.)

Stambul. W okręgu Kraljewa w wilocie Uesküb, pojawiła się bułgarska banda w sile 80 ludzi. W innych okręgach pojawiły się w ostatnim czasie również liczne bandy bułgarskie.

Stambul. Jak słychać portu zawiadomiła rosyjska ambasada o zasądzeniu Ibrahima, sprawy zamachu na rosyjskiego konsula w Mitrowicy. Ambasada rosyjska jednakże odesłała dotyczącą notę z oświadczeniem, że sprawca zamachu musi być za zbrodnię do której się przyznał, zasądzony na śmierć. Gdyby był niewinny, powinien być uwolniony. Aresztowano 8 współników Ibrahima w Mitrowicy.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Uroczystości wielkotygodniowe.

Wiedeń. W kościele parafialnym w Burgu odbyło się dziś przedpołudniem nabożeństwo pasyjne i złożenie do Grobu, w obecności cesarza, bawiących we Wiedniu arcyksiążąt, dworu, dygnitarzy i generalicji.

Sprawa Dreyfusa.

Paryż. Dziennik *Sottel* ogłasza artykuł w sprawie depezy Panizzardiego. Urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych, Paleologue, otrzymał był polecenie odszyfrowania depezy Panizzardiego w listopadzie 1894. Depezę tę i odpis jej uznał sąd w Rennes za fałszyfikat. Paleologue przysłał obecnie do *Sottel* oświadczenie, że nad tym telegramem nie może być otwarta dyskusja, ponieważ tak minister wojny, jak minister spraw zagranicznych, w zupełności byli przekonani o autentyczności odpisu i samego telegramu.

Cholera.

Stambul. Wobec tego, że od 10 dni nie było w Egipcie więcej wypadku cholery, zniosła rada sanitarna kwarantannę na proweniencje z Aleksandriji.

Rosja w Mandżurji.

Pekin. Według najnowszych doniesień z Port Arthura, wiadomości jakoby nad rzeką Yulu zebrało się 20.000 rosyjskiego wojska, jest przesadzona. Według pewnych informacji, wysłano w tę stronę jedynie mniejszy oddział wojska rosyjskiego dla uniemożliwienia ruchów Japonczyków, którzy zajęli dolne terytorjum.

Rozmaitości.

Zbrodniarz w wagonie. Onegdaj w pociągu jadącym o godz. 1 po poł. z Paryża zdarzył się między stacjami: Asnières i St. Cloud

tragiczny wypadek. Jeszcze na stacji w Paryżu siedła do przedziału I klasy młoda zamożna p. Fridemer. Przez otwarte jeszcze drzwi wagonu widziała jak jakiś 30 letni leżący człowiek przechadzał się koło pociągu jakby kogoś lub czegoś szukający po wagonach. Nagle w chwili ostatniego dzwonka gdy pociąg miał ruszyć wskoczył do przedziału, zatrzasnąwszy drzwi. Młoda kobieta zdążyła przestrach dziwny, gdy znalazła się sam na sam z człowiekiem nie wyglądającym wcale na podróżnika I klasy. Wcisnęła się zatem w milczeniu w kąć blisko sygnału alarmującego. Podróżny w milczeniu przysuwał się ku niej coraz bardziej, aż nagle wstał i rzucił się na nią dusząc ją z całej siły za gardło, w ten sposób upadli oboje na podłogę, z kąk z nadludzkim wysiłkiem wysiłgnęła się raz jeszcze z ręką oprawy, niespostrzeżenie dotknęła sygnału alarmowego. W tej chwili ołwadnął ją zbrodniarz napowrót a rzucający o ziemię i kolanami przyduświwszy, dusił teraz z całej siły za gardło. Ofiara straciła przytomność embardziej, że drugą ręką okładała ją po głowie. Na szczęście pociąg raptownie zwolniono, a kiedy wszedł konduktor, rzucił się na niego zbrodniarz, lecz został ubezwładniony i przytrzymany, zaś na stacji Asnières oddano go w ręce policji. Ofiarę zbrodni uratowano.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 10 kwietnia.

(fr.) W sprawie kartelu żelaznego zasła obecnie zmiana o tyle, że przedsiębiorstwa angielskie chcą nieporozumienie swoje z kartelem austriackim oddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego. Zapewne zwołaną zostanie dla tej sprawy osobna konferencja austriackich uczestników kartelu. Na razie spadzają walory żelazne w dalszym ciągu. Także w akcjach bankowych i kolejowych przeważała dziś siła tendencja, która niezawodnie potrwa już aż do świąt. W Paryżu bardzo dobre wrażenie na giełdzie wywołała uchwała parlamentu przeciw ponownej rewizji procesu Dreyfusa, która musiałaby wywołać w kraju poważne zawichrzenia. Turcja zamierza zaciągnąć na targu berlińskim pożyczkę w sumie 60 milionów franków.

— **Wiosenne premiowanie koni,** odbędzie się w tym roku w Nisku dnia 18 maja; premiowane tam będą wyłącznie konie galicyjskiej rasy krajowej, jako od dawien dawna chowają włościan bez przymieszki innej krwi. W Rzeszowie odbędzie się premiowanie krwi dnia 20 maja, w Sanoku dnia 22 maja, w Nowym Sączu dnia 23, a w Wadowicach dnia 25 maja. W każdej z tych miejscowości, premiowane będą klacze chowu krajowego.

— **Z kolei.** Według ogłoszenia umieszczonego w *Wiener Ztg.* ma być rozdane w drodze ofert wykonanie robót ziemnych, szutrowania i robót naziemnych, niemniej też budynków i ogrodzenia na częściowej przestrzeni Podbrd-Gorycja-St. Peter, linii kolejowej Celowice (Klagenfurt) (Villach) Gorycja-Tryjest. Oferty będą przyjmowane najpóźniej do 29 kwietnia br. do 12 godz. w południe w dyrekcji budowy kolei państwowej we Wiedniu VI Gumpendorferstrasse 10. Warunki i plany mogą być przejrzane w wymienionej dyrekcji i w kierownictwie budowy kolei w Gorycji.

— **Kolej państwowa w lutym 1903.** Na podstawie tymczasowego obliczenia wyniosły przychody kolei państwowych austr. w miesiącu lutym: z ruchu osobowego k. 3.379.500, z towarowego kor. 13.044.200, razem tedy kor. 16.423.700. Z cyfry tej na linię galicyjskie przypada: na ruch osobowy kor. 1.080.100 (656.700 podróznich), na towarowy zaś kor. 3.838.500 (491.400 ton). Z porównaniem z porobami w lutym r. 1902 okazuje się zwyz w tym roku w ruchu osobowym o kor. 61.311 (40.500 podróznich), w towarowym o kor. 175.797 (23.800 ton). Z tego na linię galicyjskie przypada znizka na ruch osobowy o 1.117 (— 19.000 podróznich); w towarowym zaś znizka o kor. 100.945 (13.600 ton). Znizka ta w ruchu osobowym tłumaczy się zmniejszonym frekwencją podróznich na krótkie przestrzenie. Na znizkę w ruchu towarowym złożyły się zwiększone transporty zboża, miewa i żywych zwierząt.

Od 1 stycznia do 28 lutego pobrały koleje państwowe w ruchu osobowym kor. 7.987.600 (— k. 50.511), w towarowym kor. 26.645.800 (+ k. 802.184) razem tedy kor. 34.638.400 (+ k. 241.673).

Wiedeńska kolej miejska dała dochodu z ruchu osobowego kor. 321.000 (2.340.300 podróznich) z towarowego kor. 48.100 (21.500 ton), razem tedy kor. 359.100. W porównaniu z lutym roku 1902 okazuje się na tej kolei znizka w ruchu osobowym o koron 2.121 (+ 3.400 podróznich) w towarowym o k. 1.592 (1.000 ton).

— **Wiedeń 10 kwiet.** Stan Banku austro-węgierskiego z dniem 7 kwietnia 1903: Banknoty w obiegu 1.508.110.000 (w porównaniu z poprzednim tygodniem mniej o 24.911.000), rezerwa kruszcowa 1.469.267.000 (mniej o 2.327.000), portfel weksl. 226.312.000 (mniej o 16.641.000), lombard papier. 41.361.000 (mniej o 866.000), banknoty wolne od podatków 357.259.000 (więcej o 22.624.000). (Wszystkie cyfry w koronach).

— **Brody 9 kwietnia.** W bieżącym tygodniu dowozy zboża rosyjskiego na tutejszym targu zbożowym wynosiły przeciętnie 5 do 6 wagonów dziennie.

Uspokobienie panowało mdle. Sprzedawano: proso z dalszych okolic po 3'70 do 4'— rs., groch z bliższych okolic po 4'75 do 5'70 rs., otręby pszenne po 2'65 do 3'— rs., otręby żytnie po 2'90 do 3'10 rs.

Wszystko za 100 kg. transito à la rinfusa, stacja kolejowa Brody.

C. k. uprzyw.

Assicurazioni Generali w Tryjeście

zalożona w roku 1804

Generalna Agencja dla Galicji i Bukowiny, we Lwowie, przy ulicy Słowackiego l. 6. Telefon nr. 486.

W miesiącu marcu r. z., w dziale ubezpieczeń na życie Tow. Assicurazioni Generali, podano 1353 wniosków na sumę 8,936,729 koron i 29 hal. — a wystawiono 1255 polic na sumę 8,302,722 koron 73 halery.

Od dnia 1 stycznia 1903, wniesiono 4,021 wniosków na sumę 28,301,056 koron 78 hal. i wystawiono w tym czasie 3,492 polic na sumę 24,713,639 koron 42 h.

Zapowiedziane szkody w tym dziale od 1 stycznia 1903 roku, wynoszą 1,841,215 koron 42 halery.

Wykazany stan ubezpieczeń działu życiowego, wynosił w dniu 31 grudnia 1902 roku 611,558,220 koron 13 h. w kapitałach i 954,852 koron 21 h. w rentach, na 91,345 policach, na co rezerwowano w gotówce 160,749,849 koron 13 h. Zapłacone szkody w r. 1902 w dziale życiowym wynoszą 9,391,358 koron 52 h., a dla wszystkich gałęzi, od czasu założenia towarzystwa (1831 roku), według corocznych wykazów, wypłacono 742,014,072 koron 65 h.

Towarzystwo przynajmniej należącym do czynnej armji, lub obrony krajowej, w razie wojny, ważność zabezpieczenia do sumy 10,000 kor., a w razie ich powołania do czynnej służby, ważność zabezpieczenia do sumy 30,000 koron, bez dopłaty jakiegokolwiek premji.

NEKROLOGIA.

Władysław Kurylas

usnął w Panu dnia 10 kwietnia br. w 2-giej wiosnie życia.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 11 kwietnia br. o godzinie 4-tej popołudniu z domu żałoby przy ul. Na Błonie l. 14 (domki kolejowe nr. 1) na cmentarzu Janowski, na który w smutku pogrzebu rodzice krewnych, przyjaciół, i znajomych zapraszają.

Lwów dnia 10 kwietnia 1903.

„Stella“ K. Stotolowicz, Lwów, Wałowa 11.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 10 kwietnia 1903 roku.

HOTEL GEORGEA. Z. Włodek z Krakowa. L. Markowski z Delnicza. D. Zentner z Starogo Sambora. E. Groner z Opawy. F. Wolner z Budapesztu. L. Brokl z Kijowa. G. Resch i F. Mracek z Wiednia. M. Wind z Berlina.

HOTEL EUROPEJSKI. E. J. Jaworski z Wiednia. W. Polański z Rudnika. A. Mieryjski z Opola. S. Stein z Frankfurtu. T. Jarosz z Rawy ruskiej. J. Heller ze Stanisławowa. J. Młodowski z Rosji. J. Bojanowski z Rosji. K. Jadowski z Czeniowa.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nie odpowiedzialności.

Czarne jedwabie

w najpiękniejszych barwach pod gwarancją, dobre do noszenia, jakoteż materja jedwabne wszelkiego rodzaju w nieprzebranym wyborze o najmodniejszych deseniach po najniższych cenach en gros, na metry i odcięte suknie, dla prywatnych osób wolne od cła i opłaty. Próbk franco. Opłata listu 25 hal.

Seidenstoff-Fabrik-Union
Adolf Grieder et Cie, Zürich M. 40.
król. nadworni dostawcy. (Schweiz).

Dr. Kazimierz Kruszyński

mieszka obecnie ulica Słowackiego l. 16, I. piętro.
Ordynuje w chorobach płuc i gardła od godz. 3—5
Telefon 169.

Śmigusa

numer 7 z d. 1 kwietnia 1903 wyszedł już z druku i zawiera mnóstwo okolicznościowych artykułów humorystycznych oraz kolorowe ilustracje.
Egzemplarz 40 halery.
Prenumerata kwartalna we Lwowie 2 korony, na prowincji 2 kor. 40 h.

Jako dobrą i pewną lokację

- polecamy:
- 4% listy hipoteczne
 - 4% listy hipoteczne
 - 5% listy Tow. kredyt. ziemskiego
 - 4% listy Banku krajowego
 - 4% listy Banku krajowego
 - 5% obligacje komunalne Banku krajowego
 - 4% pożyczkę krajową
 - 4% gal. obligacje propinacyjne i wszelkie renty państwowe.

Nadto polecamy:

Akcje galic. Towarzystwa elektrycznego.

Papiery te sprzedaje i kupuje po najdokładniejszym kursie dziennym

KANTOR WYMIANY

c. k. uprzyw. galic.

